

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

30 Σεπτεμβρίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5215

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 6246

Τροποποίηση των αποφάσεων ίδρυσης και έγκρισης του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη (Public Law and Political Science)» του Τμήματος Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τον ν. 3341/1925 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίου εν Θεσσαλονίκη» (Α' 154), με τον οποίο ιδρύθηκε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης ως «Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης», όπως μετονομάστηκε σε «Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» με το άρθρο 7 του ν. 3108/1954 (Α' 314).

2. Το π.δ. 98/2013 «Κατάργηση του Γενικού Τμήματος, μεταφορά έδρας τμήματος και ίδρυση-συγκρότηση, μετονομασία και ανασυγκρότηση Σχολών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» (Α' 134, διόρθωση σφάλματος Α' 140).

3. Το π.δ. 74/2017 «Μετονομασία της Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Α' 106).

4. Την υπό στοιχεία 169775/Ζ1/15-12-2020 απόφαση του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Μετονομασία του Τμήματος Ποιμαντικής και Κοινωνικής Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 5710).

5. Την υπό στοιχεία 131993/Ζ1/16-11-2023 απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Μετονομασία της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης» (Β' 6652).

6. Τα άρθρα 75-83 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).

7. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

8. Τα άρθρα 16 παρ. 4, 79-89 και 455 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141).

9. Τα άρθρα 14 και 15 του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189).

10. Την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 υπουργική απόφαση «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων» (Β' 1466).

11. Την υπό στοιχεία 108990/Ζ1/8-9-2022 υπουργική απόφαση «Ρύθμιση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία δωρεάν φοίτησης σε Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τέλη φοίτησης» (Β' 4899).

12. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 (υπό στοιχεία Α.Π.Θ. 19461/2-11-2022) εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα».

13. Τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Β' 4084/2023), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Β' 5761/2024).

14. Την υπ' αρ. 26770/24-11-2023 διαπιστωτική πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Υ.Ο.Δ.Δ. 1287), περί συγκρότησης του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

15. Την υπ' αρ. 75140/11-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 680) διαπιστωτική πράξη του ασκούντος καθήκοντα Πρύτανη

του Α.Π.Θ., περί εκλογής του Κυριάκου Αναστασιάδη του Ηρακλή, Καθηγητή του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας, ως Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

16. Την υπ' αρ. 77939/23-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 718) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης περί ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4957/2022.

17. Την υπ' αρ. 79214/26-6-2025 (Υ.Ο.Δ.Δ. 755) απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την αποδοχή παραίτησης της Ελευθερίας Θανούλη του Δημητρίου, Καθηγήτριας του Τμήματος Κινηματογράφου της Σχολής Καλών Τεχνών από τη θέση της Αντιπρυτάνεως του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

18. Την υπ' αρ. 79632/27-6-2025 (Β' 3336) απόφαση του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί καθορισμού των τομέων ευθύνης των Αντιπρυτάνεων και των αρμοδιοτήτων που τους μεταβιβάζονται, βάσει του ν. 4957/2022 (παρ. 3 του άρθρου 12) και καθορισμού της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη, από τους Αντιπρυτάνεις, όταν απουσιάζει ή κωλύεται να ασκήσει τα καθήκοντά του, βάσει του ν. 4957/2022 (παρ. 2 του άρθρου 15).

19. Την υπ' αρ. 300/1-9-2025 (ΑΔΑ: 624146Ψ8XB-2ΚΥ) Διαπιστωτική Πράξη του Πρύτανη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, περί συγκρότησης της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026.

20. Την υπ' αρ. 10843/8-10-2024 (ΑΔΑ: 6ΤΥ346Ψ8XB-ΗΩΞ) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ., περί συγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και την υπ' αρ. 85057/18-7-2025 (ΑΔΑ: Ψ9ΚΔ46Ψ8XB-50Λ) απόφαση της Συγκλήτου του Α.Π.Θ. περί ανασυγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ.

21. Την υπ' αρ. 29327/10-7-2018 (Β' 3679) απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σχετικά με την ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

22. Την υπ' αρ. 34555/26-7-2019 (Β' 3176) απόφαση της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

23. Την εισήγηση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής (υπ' αρ. 279/29-10-2024 συνεδρίαση) σχετικά με την τροποποίηση του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη (Public Law and Political Science)» με συνημμένα σε αυτή τη μελέτη σκοπιμότητας και βιωσιμότητας και τον αναλυτικό προϋπολογισμό, τα οποία αποτελούν διακριτά Παραρτήματα της παρούσας απόφασης και εξαιρούνται της δημοσίευσής τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

24. Την υπ' αρ. 89339/27-8-2025 θετική εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. (υπ' αρ. 5/13-5-2025 συνεδρίαση) σχετικά με την τροποποίηση του Π.Μ.Σ. με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη (Public Law and Political Science)».

25. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

26. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ, αποφασίζει:

Α. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 (Β' 3679), της υπ' αρ. 29327/10-7-2018 απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τον ν. 4957/2022, ως εξής:

Άρθρο 1

Γενικές διατάξεις

Το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. οργανώνει και εξακολουθεί να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη (Public Law and Political Science)», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

Άρθρο 2

Γνωστικό Αντικείμενο-Σκοπός

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) είναι η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και η προαγωγή της έρευνας στα πεδία του Συνταγματικού, Διοικητικού, Δημοσιονομικού Φορολογικού Δικαίου, της Διοικητικής και Πολιτικής Επιστήμης, της Πολιτειολογίας και της Πολιτικής και Συνταγματικής Ιστορίας.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η εμβάθυνση της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας για τη συνταγματική και διοικητική οργάνωση του κράτους στο σύγχρονο περιβάλλον, για τη διακυβέρνηση, τη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών και την άσκηση της δικαστικής εξουσίας ενόψει της πολλαπλότητας των πηγών του δικαίου, η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας στον τομέα του Δημοσίου Δικαίου και της Πολιτικής Επιστήμης, καθώς και η κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα όσων παρακολουθήσουν επιτυχώς το Πρόγραμμα είναι τα εξής: Με την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησής τους, οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. θα διαθέτουν σε προχωρημένο επίπεδο γνώσεις στα επιστημονικά πεδία του προγράμματος, κριτική ικανότητα αντιμετώπισης σύνθετων ζητημάτων, καθώς και τα εφόδια για την ανάπτυξη επιστημονικής έρευνας. Οι απόφοιτοι του προγράμματος θα έχουν την ευχέρεια πλήρους και ουσιαστικής εξέτασης

των νομικών προβλημάτων, συστηματικής επεξεργασίας και ερμηνείας των κανόνων του δημοσίου δικαίου και θα μπορούν να συμβάλλουν στην πρόοδο της νομολογίας και της θεωρίας.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη».

Το Π.Μ.Σ. δεν έχει ειδικεύσεις.

Άρθρο 4

Χρονική Διάρκεια Σπουδών -Λειτουργία του Π.Μ.Σ.

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται κατ' ελάχιστο στα τρία (3) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται στα πέντε (5) εξάμηνα.

Η φοίτηση στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωτική.

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει έως και το ακαδημαϊκό έτος 2029-2030, με δυνατότητα παράτασης, με την επιφύλαξη της μη πιστοποίησης του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος.

Άρθρο 5

Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών Τμημάτων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής και της αλλοδαπής και ειδικότερα γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Νομικής και Πολιτικών Επιστημών πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντίστοιχων Σχολών ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Άρθρο 6

Αριθμός και Κριτήρια Επιλογής Εισακτέων

Ο αριθμός των εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατά κτώτατο όριο σε πέντε (5) και κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα (30) μεταπτυχιακού φοιτητές.

Το Π.Μ.Σ. κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής, προκηρύσσει θέσεις με ανοικτή διαδικασία.

Η εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. γίνεται με εισαγωγικές εξετάσεις, μετά από προκήρυξη, που πραγματοποιείται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους.

Η προκήρυξη προσδιορίζει:

- α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων.
- β) Τα δικαιολογητικά και την προθεσμία υποβολής τους.
- γ) Τον τρόπο υποβολής των δικαιολογητικών.
- δ) Τις ημερομηνίες διεξαγωγής των εξετάσεων.
- ε) Τη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων.

Ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. τα παρακάτω δικαιολογητικά είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή:

- α) Αίτηση συμμετοχής στο Π.Μ.Σ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού πανεπιστημίου, ή σε περίπτωση πτυχιούχων πανεπιστημίων της αλλοδαπής, μεταφρασμένο και επικυρωμένο αντίγραφο του τίτλου σπουδών της αλλοδαπής, με σφραγίδα της Χάγης ή με συνημμένη επιστολή ή μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ιδρύματος που τον εξέδωσε, που παρέχει προς τη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. τη δυνατότητα για τη διακρίβωση της γνησιότητας του τίτλου.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου.

δ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

ε) Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας (επιπέδου B2) της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας πανεπιστημιακού ιδρύματος ή ελληνικό απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος.

Επιπλέον των παραπάνω δικαιολογητικών, ο υποψήφιος, αν επιθυμεί να απαλλαγεί από την εξέταση της ξένης γλώσσας, υποβάλλει πιστοποιητικό άριστης γνώσης (επιπέδου C2) της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται είτε ως ακριβές αντίγραφο είτε ως απλή φωτοτυπία.

Άρθρο 7

Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων εκκινεί από τη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ., η οποία ελέγχει την πληρότητα του φακέλου και κατόπιν καταρτίζει κατάλογο υποψηφίων που έχουν καταθέσει εμπρόθεσμα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα, το Συνταγματικό Δίκαιο και το Διοικητικό Δίκαιο. Η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται κάθε χρόνο με την Προκήρυξη για τη διενέργεια των εισαγωγικών εξετάσεων σε χρονικό διάστημα εύλογο για την προετοιμασία των υποψηφίων.

Απαιτείται επίσης η επιτυχής γραπτή εξέταση στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική γλώσσα σε νομικό κείμενο γενικού περιεχομένου, εκτός εάν οι υποψήφιοι έχουν πιστοποιημένη άριστη γνώση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π.

Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής ορίζει κατ' έτος, το αργότερο εντός Μαΐου, Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης, απαρτιζόμενη από τα μέλη Δ.Ε.Π. που ορίζονται ως εξεταστές των μαθημάτων. Ως εξεταστές για τη βαθμολόγηση των γραπτών των υποψηφίων ορίζονται δύο (2) καθηγητές ανά εξεταζόμενο μάθημα, καθώς και ένας (1) ως αναπληρωματικός των κύριων εξεταστών. Εξεταστές ορίζονται καθηγητές μεταξύ των διδασκόντων του εξεταζόμενου μαθήματος και, εάν τούτο δεν είναι εφικτό, μεταξύ των διδασκόντων συναφών μαθημάτων. Ως εξεταστές για την ξένη γλώσσα μπορούν να ορίζονται μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής ή και ένας διδάσκων της

αντίστοιχης ξένης γλώσσας στη Σχολή. Οι δύο εξεταστές βαθμολογούν ισότιμα. Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρείται με τον τελικό χαρακτηρισμό: «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στον κανονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ. και την Προκήρυξη.

Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, με καλυμμένα τα στοιχεία των υποψηφίων και η βαθμολόγηση των γραπτών ολοκληρώνεται το αργότερο ως το τέλος του δεύτερου δεκαημέρου του ίδιου μήνα.

Ο υποψήφιος θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του Π.Μ.Σ., όταν το άθροισμα των βαθμών των δύο (2) εξεταστών σε καθένα από τα δύο (2) εξετασθέντα μαθήματα είναι τουλάχιστον δώδεκα (12) και παράλληλα επιτυγχάνει στο μάθημα της ξένης γλώσσας. Η βαθμολογική κλίμακα για κάθε εξεταστή είναι μηδέν έως δέκα (0 - 10).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την αποκάλυψη των ονομάτων ενώπιον της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, η Επιτροπή καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων. Κριτήρια αξιολόγησης για την κατάταξη των επιτυχόντων είναι:

α) Η βαθμολογία σε κάθε εξετασθέν μάθημα, με βαθμολογική κλίμακα δώδεκα έως είκοσι (12 - 20), με συντελεστή αξιολόγησης 0,35 και μέγιστη βαθμολογία για κάθε μάθημα τα επτά (7) μόρια ($20 \times 0,35 = 7$). Το μάθημα της ξένης γλώσσας δε λαμβάνει συντελεστή αξιολόγησης και αρκεί η επιτυχής εξέτασή του.

β) Ο βαθμός πτυχίου, με βαθμολογική κλίμακα πέντε έως δέκα (5 - 10), με συντελεστή αξιολόγησης 0,5 και μέγιστη βαθμολογία τα πέντε (5) μόρια ($10 \times 0,5 = 5$).

γ) Η πιστοποιημένη άριστη γνώση σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C2) δύο ξένων γλωσσών (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), με βαθμολογία ένα (1) μόριο.

Για την τελική βαθμολογία λαμβάνεται υπόψη ο ακέραιος αριθμός και τα τρία πρώτα δεκαδικά ψηφία. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, οι επιτυχόντες κατατάσσονται στον Πίνακα με βάση τον βαθμό του πτυχίου τους.

Ενστάσεις μπορούν να υποβληθούν εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων.

Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Οι εγγραφές των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών αρχίζουν μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. Η χρονική διάρκεια των εγγραφών είναι δέκα (10) ημέρες. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή είναι: α) φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας και β) μία (1) φωτογραφία, εκτός αν κριθούν απαραίτητα και περαιτέρω δικαιολογητικά μετά από απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

Άρθρο 8

Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

1. Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα, εκ των οποίων το τελευταίο εξάμηνο θα διατίθεται για την εκπόνηση και τη συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

2. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται σε πέντε (5) εξάμηνα.

Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές προβλέπεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η αίτηση για μερική φοίτηση, κατατίθεται στην αρχή κάθε εξαμήνου, συνοδευόμενη με τα απαιτούμενα από το Τμήμα δικαιολογητικά. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να παρακολουθήσει τα μισά μαθήματα ανά εξάμηνο του προτεινόμενου προγράμματος σπουδών. Η χρονική διάρκεια της μερικής φοίτησης είναι πέντε (5) εξάμηνα. Στα τέσσερα (4) πρώτα ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να ολοκληρώσει την παρακολούθηση των μαθημάτων και στο τελευταίο τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική του Εργασία.

Επίσης στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια φοίτησης μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν σχετικής αίτησης στην αρχή εξαμήνου, αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης.

Επιπλέον κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας φοίτησης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής δύναται να αιτηθεί παράταση σπουδών, που αφορά στην ολοκλήρωση των σπουδών ή την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και εκτείνεται το μέγιστο σε δύο (2) εξάμηνα.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν υποχρέωση:

α) Να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Για την επιτυχή παρακολούθηση κάθε μαθήματος, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας του. Σε διαφορετική περίπτωση, πρέπει να παρακολουθήσουν εκ νέου το συγκεκριμένο μάθημα. Για την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας όλων των μαθημάτων. Εάν δεν συμπληρώνουν τον αναγκαίο αριθμό παρουσιών, πρέπει να επαναλάβουν το εξάμηνο. Στις περιπτώσεις αυτές παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο συγκεκριμένος χρόνος αφαιρείται από το χρόνο παράτασης.

β) Να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ) Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ) Να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία τη δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε) Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής τους Εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ) Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

ζ) Εφόσον έχουν λάβει υποτροφία, να προσφέρουν ανταποδοτικό έργο, εφόσον αυτό προβλέπεται (φροντιστηριακά μαθήματα, συμβολή στη βιβλιοθήκη και στην έρευνα και όπου υπάρχει ανάγκη στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου).

Η μη τήρηση όλων των παραπάνω χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία αποτελεί λόγο διαγραφής του μεταπτυχιακού φοιτητή από το πρόγραμμα.

Άρθρο 9

Δικαίωμα Δωρεάν Φοίτησης-Υποτροφίες

Μεταπτυχιακοί φοιτητές δύνανται να φοιτούν δωρεάν, εφόσον πληρούν οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος είναι η κατοχή πτυχίου ή διπλώματος πρώτου κύκλου που αντιστοιχεί στο βαθμό ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα το δέκα (7,5/10). Ο συνολικός αριθμός των δικαιούχων δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά έτος.

Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το παρόν πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης έχει ο φοιτητής του Π.Μ.Σ. που πληροί την προϋπόθεση της παρ. 1, εφόσον ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Ο μέσος όρος του αθροίσματος των φορολογητέων εισοδημάτων των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειας του αιτούντος την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, ήτοι του ίδιου του αιτούντος, των γονέων του, ανεξαρτήτως αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδελφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αν ο αιτών δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι άγαμος ή δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης.

β) Ο μέσος όρος του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., αν ο αιτών έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του.

γ) Ο μέσος όρος του αθροίσματος του φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος την απαλλαγή από τέλη φοίτησης και του

ή της συζύγου ή συμβιούντος του, εφόσον είναι έγγαμος ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Αν ο αιτών την απαλλαγή δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνο άγαμου γονέα ή ορφανός τουλάχιστον από έναν (1) γονέα ή άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία δύναται να αιτηθεί την απαλλαγή κατά το ήμισυ (50%) από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης, εφόσον ο μέσος όρος στην περ. α) υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος.

Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.

Το παρόν δεν εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών.

Εφόσον καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας του, το Π.Μ.Σ. θα δώσει μία (1) υποτροφία στον πρώτο στη σειρά κατάταξης μεταπτυχιακό φοιτητή του κατά την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. Η υποτροφία έχει τη μορφή της απαλλαγής από την καταβολή των τελών φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 10

Πρόγραμμα Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Στο πρώτο (Α') εξάμηνο διδάσκονται τα μαθήματα: Συνταγματικό Δίκαιο Ι, Διοικητικό Δίκαιο Ι, Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο Ι, Πολιτική Επιστήμη, Συνταγματική και Πολιτική Ιστορία.

Στο δεύτερο (Β') εξάμηνο διδάσκονται τα μαθήματα: Συνταγματικό Δίκαιο ΙΙ, Διοικητικό Δίκαιο ΙΙ, Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο ΙΙ, Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο, Διοικητική Επιστήμη.

Στο τρίτο (Γ') εξάμηνο οι φοιτητές εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων και της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι η ελληνική.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης,

Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε είκοσι πέντε (25) ώρες φόρτου εργασίας.

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι ενενήντα (90).

Το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
[Τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα. Από τα μαθήματα επιλογής, οι φοιτητές επιλέγουν ένα (1)]				
A/A	Μαθήματα	Τύπος μαθήματος	Σύνολο ωρών (13 εβδομάδες)	ECTS
1	Συνταγματικό Δίκαιο Ι	Υ	52	10
2	Διοικητικό Δίκαιο Ι	Υ	52	10
3	Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο Ι	Υ	52	5
4	Πολιτική Επιστήμη	Ε	26	5
	Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία	Ε	26	5
Σύνολο				30
Β' εξάμηνο [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
[Τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα. Από τα μαθήματα επιλογής, οι φοιτητές επιλέγουν ένα (1)]				
A/A	Μαθήματα	Τύπος μαθήματος	Σύνολο ωρών (13 εβδομάδες)	ECTS
1	Συνταγματικό Δίκαιο ΙΙ	Υ		
	52	10		
2	Διοικητικό Δίκαιο ΙΙ	Υ	52	10
3	Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο ΙΙ	Υ	52	5
4	Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο	Ε	26	5
	Διοικητική Επιστήμη	Ε	26	5
Σύνολο				30
Γ' εξάμηνο [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία				30
Σύνολο				30

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Συνταγματικό Δίκαιο Ι

Σύγχρονα προβλήματα οργάνωσης του Κράτους και τρόποι αντιμετώπισής τους μέσω συνταγματικών αλλαγών. Τυπικές και άτυπες μεταβολές του Συντάγματος. Πολυεπίπεδος συνταγματισμός. Η θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας, το κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης (βουλευτική ασυλία, ευθύνη Υπουργών), θρησκευτική ουδετερότητα του Κράτους, λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία και δημοψηφίσματα, αναλογικό εκλογικό σύστημα, δημόσιος έλεγχος των βασικών κοινωνικών αγαθών, ανεξάρτητες αρχές κ.ά.

2. Διοικητικό Δίκαιο Ι

Γενικό διοικητικό Δίκαιο: θεμελιώδεις έννοιες του διοικητικού δικαίου (έννοια της διοίκησης, δημόσια εξουσία, δημόσια υπηρεσία, δημόσιο συμφέρον). Είδη αρμοδιότητας (δέσμια αρμοδιότητα και διακριτική ευχέρεια). Διοικητικές πράξεις, διοικητικές συμβάσεις, αστική ευθύνη του δημοσίου.

Διοικητική Δικονομία: γενικές αρχές της διοικητικής δίκης, ένδικα βοηθήματα με έμφαση στην αίτηση ακυρώσεως. Ένδικα μέσα. Προσωρινή προστασία.

3. Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο Ι

Ειδικά ζητήματα φορολογικού δικαίου και δημοσιονομικού. Ειδικότερα εξετάζονται ζητήματα φορολογικών συνταγματικών αρχών, φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, Φ.Π.Α., φορολογίας ακίνητης περιουσίας, καθώς και άλλων ειδικών φορολογιών. Επίσης, εξετάζονται ζητήματα φορολογικής διαδικασίας, όπως κυρίως ζητήματα που αφορούν τις φορολογικές δηλώσεις, τον φορολογικό έλεγχο, τις κυρώσεις για παραβίαση της φορολογικής νομοθεσίας, την ειδική διαδικασία επανεξέτασης των φορολογικών διαφορών (ενδικοφανή προσφυγή), την είσπραξη των φορολογικών οφειλών, καθώς και φορολογικής δικονομίας. Εξετάζονται, επίσης, ζητήματα φορολογικής πολιτικής και φορολογικής διοίκησης. Έμφαση δίνεται σε θέματα της επικαιρότητας, όπως αυτά έχουν αναδειχθεί κυρίως από τη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων και ιδίως του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και από τις εκάστοτε φορολογικές μεταρρυθμίσεις. Επίσης, εξετάζονται επίκαιρα ζητήματα δημοσιονομικής πολιτικής και δημοσιονομικού δικαίου, καθώς και βασικές έννοιες της δημόσιας οικονομικής. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται ο κρατικός προϋπολογισμός, ο δημοσιονομικός έλεγχος, αλλά και ζητήματα ευρωπαϊκής δημοσιονομικής διακυβέρνησης. Τέλος, εξετάζονται ζητήματα δημοσιονομικής διαφάνειας και λογοδοσίας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**1. Πολιτική Επιστήμη**

Μεθοδολογία, ιστορία. Το πολιτικό φαινόμενο. Το κράτος και τα στοιχεία του. Η κρατική εξουσία και διακυβέρνηση. Οι σχέσεις μεταξύ των εξουσιών. Η διδασκαλία των πολιτικών συστημάτων. Πολιτικά κόμματα. Ομάδες πίεσης και συμφερόντων. Συγκριτικά στοιχεία.

2. Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία

Μελετάται η εξέλιξη των πολιτικών και συνταγματικών θεσμών υπό το πρίσμα της εξέλιξης των πολιτικών γεγονότων από την επανάσταση του 1821 και εντεύθεν. Ο συνταγματικός και δημοκρατικός πολιτισμός της επανάστασης του 1821, από τον Καποδίστρια στον Όθωνα, η περίοδος της απόλυτης και της συνταγματικής μοναρχίας, η βασιλευόμενη δημοκρατία, από τον εθνικό διχασμό στην δικτατορία της 4ης Αυγούστου, το μετεμφυλιακό κράτος, η δικτατορία των συνταγματαρχών και η αποκατάσταση της Δημοκρατίας.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ****1. Συνταγματικό Δίκαιο II**

Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαστικός έλεγχος του νόμου (Μελέτη και σχολιασμός της θεωρίας και της νομολογίας, των ελληνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων, σε μια σειρά από επίκαιρα ζητήματα δικαιωμάτων όπως της ιδιωτικότητας και πληροφοριακής αυτοδιάθεσης, της ελευθερίας της έκφρασης, της θρησκευτικής ελευθερίας, της ισότητας, του δικαιώματος σε υγεία και κοινωνική ασφάλιση, του δικαιώματος στη ζωή κ.ά.).

2. Διοικητικό Δίκαιο II

Ειδικό διοικητικό δίκαιο: δίκαιο περιβάλλοντος, πολεοδομίας και χωροταξίας, δημόσιο οικονομικό δίκαιο, (δίκαιο δημοσίων συμβάσεων και κρατικών ενισχύσεων), δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο.

3. Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο II

Ζητήματα Διεθνούς Φορολογικού Δικαίου. Ειδικότερα, εξετάζονται οι σχέσεις του εσωτερικού φορολογικού δικαίου με το διεθνές συμβατικό φορολογικό δίκαιο, οι Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, καθώς και οι πρόσφατες δράσεις σε διεθνές επίπεδο για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής. Ειδικότερα στο πλαίσιο των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας εξετάζονται κυρίως το πεδίο εφαρμογής των διμερών συμβάσεων, οι έννοιες του φορολογικού κατοίκου και της μόνιμης εγκατάστασης, οι μέθοδοι εξάλειψης της διπλής φορολογίας, καθώς και οι διαδικασίες του αμοιβαίου διακανονισμού και της διοικητικής συνδρομής. Στο πλαίσιο των δράσεων για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής εξετάζεται το Σχέδιο του ΟΟΣΑ για την αντιμετώπιση της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών στην αλλοδαπή ("BEPS project"), καθώς και οι επιμέρους δεκαπέντε (15) δράσεις του που αφορούν την ψηφιακή οικονομία, τις υβριδικές ασυμφωνίες, τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες, την έκπτωση δαπανών, τις επιζήμιες φορολογικές πρακτικές, την κατάχρηση των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, το καθεστώς της μόνιμης εγκατάστασης, τις ενδοομιλικές συναλλαγές, την ανάλυση δεδομένων για τη διάβρωση της φορολογικής

βάσης και της μεταφοράς κερδών στην αλλοδαπή, την τεκμηρίωση των ενδοομιλικών συναλλαγών, την επίλυση διαφορών και το πολυμερές εργαλείο για την υλοποίηση των μέτρων για την αντιμετώπιση της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών στην αλλοδαπή. Τέλος, εξετάζεται η σχέση μεταξύ διεθνούς φορολογικού δικαίου και ενωσιακού φορολογικού δικαίου και ιδίως η σχέση μεταξύ των επιμέρους δράσεων του σχεδίου του ΟΟΣΑ ("BEPS project") με τις δράσεις της Ε.Ε. για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής και του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, όπως κυρίως την Οδηγία για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής (ATAD I και II), οι αντικαταχρηστικές διατάξεις των Οδηγιών στον τομέα της άμεσης φορολογίας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**1. Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο**

Στο μάθημα Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο εξετάζονται ζητήματα όπως κυρίως η απαγόρευση των φορολογικών διακρίσεων και η φορολογική εναρμόνιση των έμμεσων και των άμεσων φόρων. Στο πλαίσιο της εναρμόνισης των έμμεσων φόρων εξετάζεται κυρίως η καθιέρωση κοινού συστήματος Φ.Π.Α., ενώ εξετάζονται και ζητήματα που άπτονται της αντιμετώπισης της απάτης στο Φ.Π.Α. Στο πλαίσιο της εναρμόνισης των άμεσων φόρων εξετάζεται τόσο η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και οι Οδηγίες, όπως η Οδηγία για το κοινό φορολογικό καθεστώς για τις διασυννοριακές πράξεις αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων, η Οδηγία για τη φορολογία των τόκων αποταμιεύσεων, η Οδηγία μητρικών - θυγατρικών εταιρειών, η Οδηγία διασυννοριακών συγχωνεύσεων κ.λπ. κ.λπ. Επίσης εξετάζονται οι δράσεις σε ενωσιακό επίπεδο για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής, του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, του επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού, της διάβρωσης της φορολογικής βάσης, όπως το Πακέτο μέτρων για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής. Επίσης εξετάζονται τα μέτρα που λαμβάνονται σε ενωσιακό επίπεδο αφενός για την βελτίωση της φορολογικής διαφάνειας, όπως ιδίως η Οδηγία για την ανταλλαγή πληροφοριών, και αφετέρου για την επίλυση των φορολογικών διαφορών σε ενωσιακό επίπεδο, όπως η Σύμβαση Διαιτησίας και η Οδηγία για την επίλυση των φορολογικών διαφορών. Επίσης, εξετάζονται ζητήματα που άπτονται της ενωσιακής φορολογικής πολιτικής και διοίκησης

2. Διοικητική Επιστήμη

Αντικείμενο του μαθήματος Διοικητική Επιστήμη είναι η ανάλυση του οργανωτικού φαινομένου με κριτική παρουσίαση των κλασικών και νεότερων θεωρητικών προσεγγίσεων. Ειδικότερα, αναλύονται οι έννοιες της εξουσίας και της γραφειοκρατίας στην σκέψη του Μαξ Βέμπερ, η μαρξιστική προσέγγιση της γραφειοκρατίας, οι νεότερες θεωρητικές απόψεις για το οργανωτικό φαινόμενο που αμφισβητούν ή εμπλουτίζουν τόσο στη βεμπεριανή όσο και στη μαρξιστική προσέγγιση. Επίσης αναλύονται οι θέσεις του Taylor, ο οποίος διαμόρφωσε τις αρχές της επιστημονικής διοίκησης, και του Fayol που διατύπωσε δέσμη αρχών διοίκησης. Περαιτέρω, η έννοια της οργάνωσης παρουσιάζεται από πλευράς οντολογικής, δηλαδή

διερευνάται η διοικητική πραγματικότητα και συγκεκριμένα τα χαρακτηριστικά του διοικητικού συστήματος και οι παθογένειες του, με αναφορά στη σύγχρονη διοικητική ιστορία της Ελλάδας, και τέλος παρουσιάζονται οι προτάσεις μεταρρύθμισης, όπως αποτυπώνονται σε κείμενα Ελλήνων και αλλοδαπών εμπειρογνομόνων από τη δεκαετία του '50 έως σήμερα.

Γ. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (Μ.Δ.Ε.)

Εφόσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του πρώτου (Α') και του δεύτερου (Β') εξαμήνου του Π.Μ.Σ., μπορεί να ενταχθεί κατά την έναρξη του τρίτου (Γ') εξαμήνου στη διαδικασία εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής του Εργασίας.

Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή από τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Στο περίγραμμα έρευνας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα γίνεται με κριτήριο τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Η Σ.Ε. εισηγείται στη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής τη συγκρότηση τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την επίβλεψη και αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Στην επιτροπή μετέχει και ο επιβλέπων καθηγητής. Τα υπόλοιπα δύο (2) μέλη πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της διπλωματικής εργασίας.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες όπως αυτοί αναφέρονται στην παρ. 3 του άρθρου 83 του ν. 4957/2022.

Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του προβλεπόμενου γι' αυτή χρόνου, αναλόγως αν η φοίτηση είναι πλήρης ή μερική.

Οι παρουσιάσεις των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών πραγματοποιούνται σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Σ.Ε., το αργότερο εντός σαράντα (40) ημερών από την κατάθεσή τους. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για την παρουσίαση των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών απευθύνεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή. Η αλλαγή θέματος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία εκπόνησης της Μ.Δ.Ε. καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 11

Τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας.

Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής, κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

Η διδακτική δραστηριότητα περιλαμβάνει τον καθορισμό του περιεχομένου του μαθήματος στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, βιβλιογραφία, σημειώσεις και τρόπο αξιολόγησης.

Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται διά φυσικής παρουσίας.

Το πρόγραμμα είναι πλήρους και υποχρεωτικής παρακολούθησης για το σύνολο των διδασκόμενων μαθημάτων. Το όριο απουσιών που δικαιούται ο κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής είναι μέχρι 1/5 των ωρών σε κάθε μάθημα, ασχέτως αν πρόκειται για απουσίες δικαιολογημένες ή αδικαιολόγητες.

Άρθρο 12

Έλεγχος γνώσεων

1. Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών διενεργείται αποκλειστικά από το διδάσκον προσωπικό του Π.Μ.Σ. Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα θα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω. Οι εξετάσεις δύνανται σε εξαιρετικές περιπτώσεις να διενεργηθούν είτε διαδικτυακά είτε με χρησιμοποίηση ηλεκτρονικών πιστοποιημένων εφαρμογών.

2. Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μεταπτυχιακών φοιτητών ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,49), Καλώς (6 έως 6,49). Οι επιτυχόντες βαθμολογούνται από το έξι (6) έως το δέκα (10), με δυνατότητα βαθμολόγησης ανά μισή μονάδα, ενώ οι αποτυχόντες βαθμολογούνται με Ε (Επανάληψη). Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το αργότερο μέσα σε διάστημα είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

3. Σε περίπτωση βαθμολόγησης με Ε, που αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από έξι (6), ο φοιτητής επανεξετάζεται σε επαναληπτική εξέταση που λαμβάνει χώρα τον Σεπτέμβριο για τα μαθήματα τόσο του χειμερινού όσο και του εαρινού εξαμήνου. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής το αργότερο μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

4. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται να ζητήσει μέχρι τέλος Αυγούστου να μην εξεταστεί την δεύτερη φορά από τον ίδιο διδάσκοντα, αλλά από τριμελή επιτροπή άλλων μελών Δ.Ε.Π. του ίδιου ή συναφούς αντικείμενου, που ορίζεται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής.

5. Εάν ο φοιτητής αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση, έχει τη δυνατότητα να επαναλάβει το μάθημα κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο αυτό έχει προγραμματιστεί

να διδαχθεί, χωρίς όμως πλέον να έχει δικαίωμα επανεξέτασής του σε περίπτωση αποτυχίας του στην πρώτη εξέταση. Στην περίπτωση που ο φοιτητής αποτύχει σε αυτή την εξέταση ή δεν εμφανιστεί, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

6. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα καταληφθεί να αντιγράφει σε γραπτή εξέταση για πρώτη φορά, θα αποκλείεται από την εξέταση του αντίστοιχου μαθήματος και θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα την επόμενη περίοδο που θα διδαχθεί. Στην περίπτωση αυτή παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο χρόνος αυτός αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται. Η δεύτερη φορά που θα καταληφθεί να αντιγράφει στη διάρκεια των σπουδών του επιφέρει την οριστική διαγραφή του από το Π.Μ.Σ., με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

7. Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο: Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ.

Συγκεκριμένα:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. =

Βαθμός μαθήματος 1 X ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 X ECTS μαθήματος 2 + ... + Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας X ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας/Συνολικός αριθμός ECTS.

Άρθρο 13

Όργανα Διοίκησης του Π.Μ.Σ.

Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., η οποία ασκεί αρμοδιότητες όπως αυτές ορίζονται κατά την κείμενη νομοθεσία.

Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ., που αποτελείται από τον Αντιπρύτανη, ως Πρόεδρο, που είναι αρμόδιος για τα ακαδημαϊκά θέματα και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή και ένα μέλος που προέρχεται από τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Δ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.)

Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής, η οποία ασκεί τις αρμοδιότητες της παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022.

Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), που αποτελείται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ. Τα μέλη της

Σ.Ε. καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., ο οποίος προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Νομικής κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή και ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής με διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό.

Άρθρο 14

Διδάσκοντες

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Νομικής που ανήκει στον Τομέα Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης, μετά από πρόταση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής. Στη διδασκαλία μπορούν να συμμετέχουν και ομότιμα ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που ανήκαν στον ίδιο Τομέα.

2. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.

3. Τη διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. δύναται να αναλάβουν και κατηγορίες διδασκόντων που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία.

Με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση της βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 15

Πόροι Προγράμματος-Οικονομική Διαχείριση

Οι πόροι του Π.Μ.Σ. προέρχονται από:

- α. Τέλη φοίτησης,
- β. δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ. κληροδοτήματα,
- δ. πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ε. ιδίους πόρους του Α.Π.Θ.,
- στ. τον κρατικό προϋπολογισμό και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και
- ζ. κάθε άλλη νόμιμη αιτία.

Τα τέλη φοίτησης ανέρχονται στο ποσό των τριακοσίων ευρώ (300,00€) ανά μεταπτυχιακό φοιτητή ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο [συνολικά εννιακόσια ευρώ (900,00€) για έναν κύκλο σπουδών] ή σε περίπτωση μερικής φοίτησης, στο ποσό των εκατόν ογδόντα (180,00€) ευρώ

ανά μεταπτυχιακό φοιτητή ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο. Το ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής, εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών και απόφαση της Συγκλήτου.

Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον μεταπτυχιακό φοιτητή, ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή, σε λογαριασμό του Ε.Λ.Κ.Ε., κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Η διαχείριση των πόρων του Π.Μ.Σ. γίνεται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Π.Θ.

Άρθρο 16

Αξιολόγηση-Περιοδική Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές το αξιολογούν ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου κ.λπ.

Το Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης λειτουργίας του, καθώς και λοιπά σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν κατά το στάδιο της αξιολόγησης κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών.

Άρθρο 17

Ακαδημαϊκή δεοντολογία και λογοκλοπή

1. Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο μεταπτυχιακός φοιτητής υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων. Η αντιγραφή θεωρείται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας κάποιου άλλου, καθώς και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου -δημοσιευμένης ή μη- χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη

και από μελέτες του ίδιου του υποψηφίου, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής για διαγραφή του. Στις παραπάνω περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή, η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του.

2. Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό φοιτητή κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Άρθρο 18

Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στους αποφοιτήσαντες.

Ο τίτλος του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) είναι δημόσιο έγγραφο και εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Στο Δίπλωμα αναγράφονται το Τμήμα, το έμβλημα του Α.Π.Θ., η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Επιπλέον του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος, το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων.

Οι αποφοιτήσαντες μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να λαμβάνουν, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή τους ως διπλωματούχων, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 19

Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν προβλέπονται με την παρούσα πράξη ρυθμίζονται με την ισχύουσα νομοθεσία.

Β. Την τροποποίηση, από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, της υπ' αρ. 34555/26-7-2019 (Β' 3176) απόφασης της Συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σχετικά με την έγκριση του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022, ως εξής:

Άρθρο 1**Αντικείμενο -Σκοπός του Π.Μ.Σ.**

Το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. οργανώνει πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών με τίτλο «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη (Public Law and Political Science)».

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και η προαγωγή της έρευνας στα πεδία του Συνταγματικού, Διοικητικού, Δημοσιονομικού - Φορολογικού Δικαίου, της Διοικητικής και Πολιτικής Επιστήμης, της Πολιτειολογίας και της Πολιτικής και Συνταγματικής Ιστορίας.

Σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η εμβάθυνση της γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας για τη συνταγματική και διοικητική οργάνωση του κράτους στο σύγχρονο περιβάλλον, για τη διακυβέρνηση, τη διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών και την άσκηση της δικαστικής εξουσίας ενόψει της πολλαπλότητας των πηγών του δικαίου, η ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας στον τομέα του Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης, καθώς και η κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα όσων παρακολουθήσουν επιτυχώς το Π.Μ.Σ. είναι τα εξής: Με την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησής τους, οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. θα διαθέτουν σε προχωρημένο επίπεδο γνώσεις στα επιστημονικά πεδία του προγράμματος, κριτική ικανότητα αντιμετώπισης σύνθετων ζητημάτων, καθώς και τα εφόδια για την ανάπτυξη επιστημονικής έρευνας. Οι απόφοιτοι του προγράμματος θα έχουν την ευχέρεια πλήρους και ουσιαστικής εξέτασης των νομικών προβλημάτων, συστηματικής επεξεργασίας και ερμηνείας των κανόνων του δημοσίου δικαίου και θα μπορούν να συμβάλλουν στην πρόοδο της νομολογίας και της θεωρίας.

Άρθρο 2**Μεταπτυχιακοί τίτλοι**

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη».

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. οδηγεί στο επίπεδο επτά (7) του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4763/2020.

Άρθρο 3**Διοίκηση του Π.Μ.Σ.**

Τα αρμόδια Όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

α) Η Σύγκλητος του Α.Π.Θ., η οποία είναι αρμόδια για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού και οργανωτικού χαρακτήρα και ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το Π.Μ.Σ. δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.

β) Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών, που συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου και αποτελείται από τον αρμόδιο Αντιπρύτανη, ο οποίος εκτελεί χρέη Προέδρου καθώς επίσης και από ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) από κάθε Σχολή του Α.Π.Θ. και από ένα (1) μέλος που προέρχεται από

τις κατηγορίες μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Α.Π.Θ. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν εμπειρία στην οργάνωση και συμμετοχή σε προγράμματα δεύτερου κύκλου. Η θητεία της Επιτροπής είναι δύο (2) ακαδημαϊκά έτη. Η Επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 79 ν. 4957/2022.

γ) Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής, η οποία έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 82 ν. 4957/2022, όπως ισχύει και ειδικότερα:

α. Συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Π.Μ.Σ.,

β. αναθέτει το διδακτικό έργο στους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.,

γ. εισηγείται προς τη Σύγκλητο την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης του Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειας του Π.Μ.Σ.,

δ. συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία,

ε. διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης, προκειμένου να απονεμηθεί ο τίτλος του Π.Μ.Σ.,

στ. εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.).

Με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής οι αρμοδιότητες των περ. α) και δ) δύναται να μεταβιβάζονται στη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ.

δ) Η Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία απαρτίζεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Π.Μ.Σ., έχουν αναλάβει διδακτικό έργο και ορίζονται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής για διετή θητεία, είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

Η Σ.Ε. έχει τις αρμοδιότητες που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022, ειδικότερα:

α. Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022 και εισηγείται την έγκρισή του προς τον Ειδικό Λογαρασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), εξαιρουμένων των τριμηνιαίων αναμορφώσεων των ετήσιων προϋπολογισμών της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 239 του ν. 4957/2022,

β. καταρτίζει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ. και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής,

γ. εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ. και δύναται να μεταβιβάζει την αρμοδιότητα αυτή στον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.,

δ. εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών,

ε. εισηγείται προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και

την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του ν. 4957/2022,

στ. εισηγείται προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής την πρόσκληση Επισκεπτών Καθηγητών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ. καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής,

η. εισηγείται προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

ε) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., ο οποίος είναι μέλος της Σ.Ε. και προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Νομικής, κατά προτεραιότητα βαθμίδας καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή, ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό. Ο Διευθυντής έχει τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 82 του ν. 4957/2022 και όποιες άλλες ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα:

α. Προεδρεύει της Σ.Ε., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,

β. εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής,

γ. εισηγείται προς τη Σ.Ε. και τα λοιπά όργανα του Π.Μ.Σ. και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.,

δ. είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το άρθρο 234 του ν. 4957/2022 και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,

ε. παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Προγραμμάτων Σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Π.Μ.Σ.

Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Σ.Ε. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οποιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Η Γραμματειακή Υποστήριξη του Π.Μ.Σ. παρέχεται από το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. Η Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. είναι υπεύθυνη για την τήρηση των φακέλων και των βαθμολογιών των μεταπτυχιακών φοιτητών. Επίσης, ενημερώνει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές για θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. Τέλος, είναι υπεύθυνη για την προετοιμασία των θεμάτων που εισάγονται στη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής.

Άρθρο 4

Προϋποθέσεις εγγραφής

1. Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Νομικής και Πολιτικών Επιστημών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αντίστοιχων Σχολών ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοτα-

γών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η αναγνώριση τίτλων σπουδών της αλλοδαπής για εισαγωγή σε πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, γίνεται από το Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ., όπως παρακάτω:

2. Σε περίπτωση υποψηφίων που κατέχουν τίτλο πρώτου κύκλου σπουδών της αλλοδαπής, η Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ., κατά τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία (παρ. 4 του άρθρου 304 του ν. 4957/2022, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 5029/2024), ελέγχει αν το ίδρυμα προέλευσης είναι εγγεγραμμένο στο Εθνικό Μητρώο Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης της αλλοδαπής και αν ο τύπος του τίτλου σπουδών είναι εγγεγραμμένος στο Εθνικό Μητρώο Τύπων Τίτλων Σπουδών Αναγνωρισμένων Ιδρυμάτων που είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. Οι σχετικές εγγραφές είναι δεσμευτικές προκειμένου να διαπιστωθεί αν το ίδρυμα της αλλοδαπής και ο τύπος τίτλου σπουδών του ιδρύματος είναι αναγνωρισμένα για την αποδοχή αίτησης και την εγγραφή στο Π.Μ.Σ.

3. Η ακαδημαϊκή αναγνώριση του τίτλου σπουδών της αλλοδαπής αφορά μόνο την προκείμενη διαδικασία εισαγωγής και εγγραφής στο Π.Μ.Σ., συντελείται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής που λαμβάνεται αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό και δεν εκδίδεται ούτε χορηγείται οποιαδήποτε σχετική πράξη στον ενδιαφερόμενο.

4. Οι ενδιαφερόμενοι, που πρόκειται να υποβάλουν αίτηση για την εισαγωγή και εγγραφή στο Π.Μ.Σ. ή έχουν υποβάλει ήδη τέτοια αίτηση ή φοιτούν ήδη στο Π.Μ.Σ., υπό την αίρεση της προσκόμισης ατομικής πράξης αναγνώρισης από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., απαλλάσσονται από αυτήν την υποχρέωση και η αίτησή τους ή η συνέχιση των σπουδών τους εξετάζεται με βάση τα κριτήρια του ν. 4957/2022.

5. Η γνησιότητα του τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών που χορηγήθηκε από ίδρυμα της αλλοδαπής, πιστοποιείται (α) με σφραγίδα της Χάγης ή (β) με κατάθεση του αντιγράφου του αλλοδαπού τίτλου σπουδών στη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. και ταυτόχρονη ενημέρωση του ιδρύματος της αλλοδαπής που τον χορήγησε από τον ενδιαφερόμενο. Η ενημέρωση συνοδεύεται από επιστολή ή μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ιδρύματος της αλλοδαπής, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα στη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. να διακριβώσει τη γνησιότητα του προσκομισθέντος τίτλου σπουδών.

6. Για τον υπολογισμό της βαθμολογικής αντιστοιχίας του βαθμού πτυχίου του τίτλου σπουδών της αλλοδαπής εφαρμόζεται η προβλεπόμενη από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. διαδικασία.

Άρθρο 5

Αριθμός Εισακτέων, Κριτήρια και Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων

1. Ο αριθμός των εισακτέων κατ' έτος ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε τριάντα (30) φοιτητές. Το Π.Μ.Σ. δεν μπορεί να λειτουργήσει με λιγότερο από πέντε (5) μεταπτυχιακούς φοιτητές.

2. Η εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. γίνεται με εισαγωγικές εξετάσεις, μετά από προκήρυξη κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής, που πραγματοποιείται εντός του μηνός Μαΐου κάθε έτους.

3. Η προκήρυξη προσδιορίζει:

α) Τα απαραίτητα προσόντα των υποψηφίων.

β) Τα δικαιολογητικά και την προθεσμία υποβολής τους.

γ) Τον τρόπο υποβολής των δικαιολογητικών.

δ) Τις ημερομηνίες διεξαγωγής των εξετάσεων.

ε) Τη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων.

4. Ο υποψήφιος υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. τα παρακάτω δικαιολογητικά είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή:

α) Αίτηση συμμετοχής στο Π.Μ.Σ.

β) Αντίγραφο πτυχίου ή πτυχίων ελληνικού πανεπιστημίου, ή σε περίπτωση πτυχιούχων πανεπιστημίων της αλλοδαπής, μεταφρασμένο και επικυρωμένο αντίγραφο του τίτλου σπουδών της αλλοδαπής, με σφραγίδα της Χάγης ή με συνημμένη επιστολή ή μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ιδρύματος που τον εξέδωσε, που παρέχει προς τη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. τη δυνατότητα για τη διακρίβωση της γνησιότητας του τίτλου.

γ) Πιστοποιητικό σπουδών με αναλυτική βαθμολογία όλων των προπτυχιακών μαθημάτων, στο οποίο αναγράφεται και ο ακριβής βαθμός του πτυχίου.

δ) Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.

ε) Οι αλλοδαποί καταθέτουν πιστοποιητικό επάρκειας (επίπεδου B2) της ελληνικής γλώσσας από Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας πανεπιστημιακού ιδρύματος ή ελληνικό απολυτήριο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή πτυχίο ελληνόγλωσσου Πανεπιστημιακού Τμήματος.

Επιπλέον των παραπάνω δικαιολογητικών, ο υποψήφιος, αν επιθυμεί να απαλλαγεί από την εξέταση της ξένης γλώσσας, υποβάλλει πιστοποιητικό άριστης γνώσης (επίπεδου C2) της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας, σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π.

Άρθρο 6

Διαδικασία και κριτήρια επιλογής εισακτέων

1. Οι υποψήφιοι εξετάζονται σε δύο (2) υποχρεωτικά μαθήματα, το Συνταγματικό Δίκαιο και το Διοικητικό Δίκαιο. Η εξεταστέα ύλη ανακοινώνεται κάθε χρόνο με την Προκήρυξη για τη διενέργεια των εισαγωγικών εξετάσεων.

Απαιτείται επίσης η επιτυχής γραπτή εξέταση στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική γλώσσα σε νομικό κείμενο γενικού περιεχομένου, εκτός εάν οι υποψήφιοι έχουν πιστοποιημένη άριστη γνώση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας σύμφωνα με το σύστημα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο γίνεται αποδεκτό από το Α.Σ.Ε.Π.

2. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής ορίζει κατ' έτος, το αργότερο εντός Μαΐου, Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης, απαρτιζόμενη από τα μέλη Δ.Ε.Π. που ορίζονται ως εξεταστές των μαθημάτων. Ως εξεταστές για τη βαθμολόγηση των γραπτών των υποψηφίων ορίζονται

δύο (2) καθηγητές ανά εξεταζόμενο μάθημα, καθώς και ένας (1) ως αναπληρωματικός των κύριων εξεταστών. Εξεταστές ορίζονται καθηγητές μεταξύ των διδασκόντων του εξεταζόμενου μαθήματος και, εάν τούτο δεν είναι εφικτό, μεταξύ των διδασκόντων συναφών μαθημάτων. Ως εξεταστές για την ξένη γλώσσα μπορούν να ορίζονται μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής ή και ένας διδάσκων της αντίστοιχης ξένης γλώσσας στη Σχολή. Οι δύο (2) εξεταστές βαθμολογούν ισότιμα. Η βαθμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρείται με τον τελικό χαρακτηρισμό: «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαθμό.

3. Η Επιτροπή καταρτίζει πλήρη κατάλογο με όλους τους υποψηφίους και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας και την Προκήρυξη.

4. Οι εξετάσεις πραγματοποιούνται το πρώτο δεκαήμερο του Σεπτεμβρίου, με καλυμμένα τα στοιχεία των υποψηφίων και η βαθμολόγηση των γραπτών ολοκληρώνεται το αργότερο ως το τέλος του δεύτερου δεκαημέρου του ίδιου μήνα.

5. Ο υποψήφιος θεωρείται ότι πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις του Π.Μ.Σ., όταν το άθροισμα των βαθμών των δύο (2) εξεταστών σε καθένα από τα δύο (2) εξετασθέντα μαθήματα είναι τουλάχιστον δώδεκα (12) και παράλληλα επιτυγχάνει στο μάθημα της ξένης γλώσσας. Η βαθμολογική κλίμακα για κάθε εξεταστή είναι μηδέν έως δέκα (0 - 10).

6. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την αποκάλυψη των ονομάτων ενώπιον της Επιτροπής Επιλογής και Εξέτασης, η Επιτροπή καταρτίζει πίνακα επιτυχόντων. Κριτήρια αξιολόγησης για την κατάταξη των επιτυχόντων είναι:

α) Η βαθμολογία σε κάθε εξετασθέν μάθημα, με βαθμολογική κλίμακα δώδεκα έως είκοσι (12 - 20), με συντελεστή αξιολόγησης 0,35 και μέγιστη βαθμολογία για κάθε μάθημα τα επτά (7) μόρια ($20 \times 0,35 = 7$). Το μάθημα της ξένης γλώσσας δεν λαμβάνει συντελεστή αξιολόγησης και αρκεί η επιτυχής εξέτασή του.

β) Ο βαθμός πτυχίου, με βαθμολογική κλίμακα πέντε έως δέκα (5 - 10), με συντελεστή αξιολόγησης 0,5 και μέγιστη βαθμολογία τα πέντε (5) μόρια ($10 \times 0,5 = 5$).

γ) Η πιστοποιημένη άριστη γνώση σύμφωνα με τα καθιερωμένα διεθνή πρότυπα (επίπεδο C2) δύο ξένων γλωσσών (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), με βαθμολογία ένα (1) μόριο.

7. Για την τελική βαθμολογία λαμβάνεται υπόψη ο ακέραιος αριθμός και τα τρία πρώτα δεκαδικά ψηφία. Ο πίνακας επιτυχόντων επικυρώνεται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, οι επιτυχόντες κατατάσσονται στον Πίνακα με βάση τον βαθμό του πτυχίου τους.

8. Ενοστάσεις μπορούν να υποβληθούν εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων.

9. Ο τελικός πίνακας των επιτυχόντων αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 7

Εγγραφή επιτυχόντων και δηλώσεις μαθημάτων

1. Οι εγγραφές των εισαγομένων μεταπτυχιακών φοιτητών αρχίζουν μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. Η χρονική διάρκεια των εγγραφών είναι δέκα (10) ημέρες. Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή είναι: α) φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας και β) μία (1) φωτογραφία, εκτός αν κριθούν απαραίτητα και περαιτέρω δικαιολογητικά μετά από απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

2. Μαζί με τα πιο πάνω δικαιολογητικά, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν κατά το πρώτο εξάμηνο των σπουδών τους. Η διαδικασία αυτή επαναλαμβάνεται και αμέσως μετά την ολοκλήρωση της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου, για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι σχετικές δηλώσεις καταχωρίζονται ηλεκτρονικά στην ατομική μερίδα του μεταπτυχιακού φοιτητή.

Άρθρο 8

Διάρκεια σπουδών

1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. είναι τρία (3) εξάμηνα. Κατά τα δύο πρώτα πραγματοποιείται η διδασκαλία των μαθημάτων και κατά το τρίτο εξάμηνο, η συγγραφή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών ορίζεται σε πέντε (5) εξάμηνα.

2. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει την πρώτη εβδομάδα του Οκτωβρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου πραγματοποιούνται οι εξετάσεις όλων των μαθημάτων του εξαμήνου αυτού. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει τη δεύτερη ή τρίτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου και διαρκεί δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες. Με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής μπορεί για εξαιρετικούς λόγους να διαφοροποιείται η έναρξη κάθε εξαμήνου.

3. Στο Π.Μ.Σ. παρέχεται η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους φοιτητές, εφόσον αποδεδειγμένα εργάζονται για περισσότερες από είκοσι (20) ώρες εβδομαδιαίως. Παρέχεται επίσης η δυνατότητα μερικής φοίτησης και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς φοιτητές όταν συντρέχουν σοβαροί λόγοι, όπως ασθένεια, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας ή στράτευση, εξαιτίας των οποίων αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος «πλήρους» φοίτησης. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής να εγκρίνει τη μερική φοίτηση. Η χρονική διάρκεια της μερικής φοίτησης είναι πέντε (5) εξάμηνα. Στα τέσσερα (4) πρώτα ο μεταπτυχιακός φοιτητής θα πρέπει να ολοκληρώσει την παρακολούθηση των μαθημάτων και στο τελευταίο τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική του Εργασία.

4. Επίσης στους μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν έχουν υπερβεί την κανονική διάρκεια φοίτησης, μπορεί να χορηγηθεί κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά τη διάρκεια της αναστολής, η ιδιότητα του μεταπτυχιακού φοιτητή αναστέλλεται. Ο

χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Η αναστολή χορηγείται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής και μόνο αν συντρέχουν οι σοβαροί λόγοι που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο. Δεν συνιστά σοβαρό λόγο για τη χορήγηση αναστολής η παρακολούθηση άλλου μεταπτυχιακού ή άλλου εκπαιδευτικού προγράμματος. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, ο οποίος λαμβάνει αναστολή φοίτησης, όταν επανέλθει στη φοίτησή του, εξακολουθεί να υπάγεται στο καθεστώς φοίτησης του χρόνου εγγραφής του ως μεταπτυχιακού φοιτητή.

5. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές πριν την ολοκλήρωση της κανονικής διάρκειας φοίτησης, μπορεί να χορηγηθεί παράταση φοίτησης μέχρι δύο (2) εξάμηνα, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής εφόσον συντρέχουν οι σοβαροί λόγοι.

6. Οι αιτήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών για μερική φοίτηση, αναστολή ή παράταση σπουδών υποβάλλονται πριν από την έναρξη των ακαδημαϊκών εξαμήνων. Για θέματα επανεξέτασης μαθημάτων σε οφειλόμενα μαθήματα ή διαγραφής αποφαίνεται η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής μετά από πρόταση της Συντονιστικής Επιτροπής, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής.

Άρθρο 9

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. υποχρεούνται:

α) Να παρακολουθούν ανελλιπώς τις παραδόσεις, τα εργαστήρια και τις λοιπές δραστηριότητες που προβλέπονται για κάθε μάθημα. Για την επιτυχή παρακολούθηση κάθε μαθήματος, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας του. Σε διαφορετική περίπτωση, πρέπει να παρακολουθήσουν εκ νέου το συγκεκριμένο μάθημα. Για την επιτυχή ολοκλήρωση των μαθημάτων του εξαμήνου, οι φοιτητές πρέπει να έχουν παρακολουθήσει τα 4/5 του συνόλου των ωρών διδασκαλίας όλων των μαθημάτων. Εάν δεν συμπληρώνουν τον αναγκαίο αριθμό παρουσιών, πρέπει να επαναλάβουν το εξάμηνο. Στις περιπτώσεις αυτές παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο συγκεκριμένος χρόνος αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. 5 του παρόντος κανονισμού λειτουργίας.

β) Να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για κάθε μάθημα.

γ) Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

δ) Να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία τη δήλωση με το μάθημα ή τα μαθήματα επιλογής που επιθυμούν να παρακολουθήσουν κάθε εξάμηνο.

ε) Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν από την αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής τους Εργα-

σίας, υπεύθυνη δήλωση ότι σε αυτήν δεν περιέχονται στοιχεία λογοκλοπής.

στ) Να σέβονται και να τηρούν τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ. καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

ζ) Εφόσον έχουν λάβει υποτροφία, να προσφέρουν ανταποδοτικό έργο, εφόσον αυτό προβλέπεται (φροντιστηριακά μαθήματα, συμβολή στη βιβλιοθήκη και στην έρευνα και όπου υπάρχει ανάγκη στις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου).

Οι φοιτητές του Π.Μ.Σ. υποχρεούνται επίσης στην αρχή κάθε εξαμήνου να καταβάλουν τέλη φοίτησης, το ύψος των οποίων ορίζεται στα εννιακόσια (900,00€) ευρώ για κάθε κύκλο σπουδών. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές όταν συντρέχουν τα κριτήρια που ορίζει ο νόμος, εφόσον δεν έχουν τύχει αντίστοιχης απαλλαγής για τη συμμετοχή τους σε άλλο Π.Μ.Σ. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης, ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των επιτυχόντων.

Άρθρο 10

Διδακτικό προσωπικό

1. Τη διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. αναλαμβάνει το διδακτικό προσωπικό του Τμήματος Νομικής που ανήκει στον Τομέα Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης, μετά από πρόταση της Σ.Ε. και απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής. Στη διδασκαλία μπορούν να συμμετέχουν και ομότιμα ή αφυπηρετημένα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που ανήκαν στον ίδιο Τομέα.

2. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, για την κάλυψη εκπαιδευτικών αναγκών, ως επισκέπτες, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή.

3. Τη διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. δύναται να αναλάβουν και κατηγορίες διδασκόντων που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία.

4. Με την έναρξη παρακολούθησης του Π.Μ.Σ., ορίζεται για κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή ένα μόνιμο μέλος του Δ.Ε.Π. του Π.Μ.Σ. ως Ακαδημαϊκός Σύμβουλος. Ο ρόλος του είναι να παρακολουθεί την εξέλιξη των σπουδών των φοιτητών, να ενημερώνεται από τους διδάσκοντες για τυχόν συνεχείς απουσίες των φοιτητών που είναι στην ευθύνη τους, καθώς και η σχετική ενημέρωσή τους (μέσω της Γραμματείας) ότι τέτοια απουσία μπορεί να επιφέρει την αποτυχία στο μάθημα. Επιπλέον ο Ακαδημαϊκός

Σύμβουλος παρέχει βοήθεια σχετικά με την επιλογή της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τα ερευνητικά ενδιαφέροντα του μεταπτυχιακού φοιτητή. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές οφείλουν να έρχονται σε επαφή με τον ακαδημαϊκό σύμβουλό τους για οποιοδήποτε πρόβλημα το οποίο μπορεί να επηρεάσει την ομαλή πορεία των σπουδών τους.

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος παρέχει στον μεταπτυχιακό φοιτητή την αναγκαία συμβουλευτική για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ.

Στα καθήκοντά του περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

- Ο εντοπισμός των αναγκών και ερευνητικών ενδιαφερόντων του μεταπτυχιακού φοιτητή, η υποστήριξη των κλίσεων και των δεξιοτήτων του μεταπτυχιακού φοιτητή και η ενθάρρυνση να κατευθυνθεί προς τους τομείς που του ταιριάζουν.

- Η ενημέρωση και η διευκόλυνση των επαφών του μεταπτυχιακού φοιτητή με τα συλλογικά όργανα του Π.Μ.Σ. και τις υπηρεσίες διοίκησης.

- Η παροχή βοήθειας για την κατάρτιση του ατομικού εξαμηνιαίου προγράμματος σπουδών του και τον καθορισμό του θέματος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

- Ο εντοπισμός των φοιτητών που οφείλουν πολλά μαθήματα.

- Η μέριμνα και η κατάρτιση σχεδίου για αυτούς τους φοιτητές.

5. Κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ. ή του Διευθυντή δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος του Π.Μ.Σ. Ως επικουρικό έργο ορίζεται η επικουρία των μελών Δ.Ε.Π. κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου, η άσκηση των φοιτητών, η διεξαγωγή φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, η εποπτεία εξετάσεων και η διόρθωση ασκήσεων. Με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής δύναται είτε να ανατίθεται επικουρικό έργο είτε να δημοσιεύεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε αντικείμενα που προσφέρονται στο πρόγραμμα σπουδών του Π.Μ.Σ. Στην Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος καθορίζονται οι προθεσμίες υποβολής υποψηφιότητας καθώς και τα ειδικότερα προσόντα. Οι διδάσκοντες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύναται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

Άρθρο 11

Υποχρεώσεις διδασκόντων

1. Ο υπεύθυνος (σε περίπτωση συνδιδασκαλίας: οι υπεύθυνοι) για τη διδασκαλία μαθήματος στο Π.Μ.Σ. είναι υποχρεωμένος:

- α) Να τηρεί πιστά και επακριβώς το πρόγραμμα και το ωράριο των παραδόσεων του μαθήματος.

- β) Να καθορίζει το περιεχόμενο του μεταπτυχιακού μαθήματος, στο πλαίσιο της ύλης της ειδικότερης θεματικής του, με τρόπο ακαδημαϊκά έγκυρο.

γ) Να τηρεί τουλάχιστον δύο (2) ώρες γραφείου την εβδομάδα, που θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη επικοινωνία των μεταπτυχιακών φοιτητών μαζί του για θέματα που άπτονται των σπουδών τους και του συγκεκριμένου μαθήματος.

δ) Να ανακοινώνει κατά την έναρξη του εξαμήνου το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος, διάρκειας δεκατριών (13) εβδομάδων.

ε) Να αναπληρώνει τις ώρες διδασκαλίας που τυχόν απωλέσθηκαν για λόγους που αφορούν τον ίδιο, σε ημέρες και ώρες που ανακοινώνονται εγκαίρως.

Άρθρο 12

Αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών

1. Ο τρόπος αξιολόγησης των μεταπτυχιακών φοιτητών για κάθε μάθημα προσδιορίζεται από τον διδάσκοντα στην αρχή του εξαμήνου και γνωστοποιείται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μαζί με το αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας του μαθήματος. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών πρέπει να διασφαλίζει το αδιάβλητο, την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια.

2. Η αξιολόγηση των επιδόσεων των φοιτητών γίνεται την πρώτη εβδομάδα του Φεβρουαρίου για τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου και εντός του Ιουνίου για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου. Οι επιτυχόντες βαθμολογούνται από το έξι (6) έως το δέκα (10), με δυνατότητα βαθμολόγησης ανά μισή μονάδα, ενώ οι αποτυχόντες βαθμολογούνται με Ε (Επανάληψη). Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα των εξετάσεων το αργότερο μέσα σε διάστημα είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

3. Σε περίπτωση βαθμολόγησης με Ε, που αντιστοιχεί σε βαθμό κάτω από έξι (6), ο φοιτητής επανεξετάζεται σε επαναληπτική εξέταση που λαμβάνει χώρα τον Σεπτέμβριο για τα μαθήματα τόσο του χειμερινού όσο και του εαρινού εξαμήνου. Οι διδάσκοντες υποχρεούνται να εκδίδουν τα αποτελέσματα της εξέτασης αυτής το αργότερο μέσα σε διάστημα δέκα (10) ημερών από την ημέρα εξέτασης.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής δικαιούται να ζητήσει μέχρι τέλος Αυγούστου να μην εξεταστεί την δεύτερη φορά από τον ίδιο διδάσκοντα, αλλά από τριμελή επιτροπή άλλων μελών Δ.Ε.Π. του ίδιου ή συναφούς αντικείμενου, που ορίζεται από τη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής.

Εάν ο φοιτητής αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση, έχει τη δυνατότητα να επαναλάβει το μάθημα κατά το επόμενο εξάμηνο στο οποίο αυτό έχει προγραμματιστεί να διδαχθεί, χωρίς όμως πλέον να έχει δικαίωμα επανεξέτασής του σε περίπτωση αποτυχίας του στην πρώτη εξέταση. Στην περίπτωση που ο φοιτητής αποτύχει σε αυτή την εξέταση ή δεν εμφανιστεί, διαγράφεται από το πρόγραμμα με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

Άρθρο 13

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

1. Η αξιολόγηση των μαθημάτων διενεργείται σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα του Α.Π.Θ. Μετά την ολο-

κλήρωση ενός μαθήματος και πριν από τις εξετάσεις, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές αξιολογούν αυτό ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ.

2. Η αξιολόγηση των διδασκόντων γίνεται με κριτήρια τις γνώσεις και την ικανότητα μετάδοσής τους στους φοιτητές, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης - για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές - βιβλιογραφίας, την προθυμία τους να απαντούν σε ερωτήσεις, την έγκαιρη βαθμολόγηση και επιστροφή εργασιών και γραπτών εξετάσεων, την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος και των ωρών γραφείου, κ.λπ.

Άρθρο 14

Μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία

1. Εφόσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει εξετασθεί επιτυχώς σε όλα τα μαθήματα του πρώτου (Α') και του δεύτερου (Β') εξαμήνου του Π.Μ.Σ., μπορεί να ενταχθεί στη διαδικασία εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

2. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να ετοιμάσει προκαταρκτικό περίγραμμα έρευνας και να επιλέξει επιβλέποντα καθηγητή από τους διδάσκοντες στο Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του τελευταίου. Στο περίγραμμα έρευνας πρέπει να προσδιορίζεται το θέμα που θα αναλυθεί, η μεθοδολογία της επιστημονικής του προσέγγισης καθώς και η βιβλιογραφία που θα χρησιμοποιηθεί. Η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης του μεταπτυχιακού φοιτητή από τον επιβλέποντα γίνεται με κριτήριο τη συνάφεια του θέματος με το αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

3. Η Σ.Ε. εισηγείται στη Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής τη συγκρότηση τριμελούς εξεταστικής επιτροπής για την επίβλεψη και αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Στην επιτροπή μέτεχει και ο επιβλέπων καθηγητής. Τα υπόλοιπα δύο (2) μέλη πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

4. Το θέμα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας εγγράφεται σε ειδικό κατάλογο μεταπτυχιακών μελετών που τηρείται στη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. Στον κατάλογο αυτόν περιλαμβάνονται απαραίτητως τα ονοματεπώνυμα του υποψηφίου και του επιβλέποντος, η ημερομηνία έγκρισης του θέματος από τη Σ.Ε. και η ημερομηνία περάτωσης της διαδικασίας, είτε με αποδοχή είτε με απόρριψη. Ο κατάλογος είναι προσβάσιμος σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τομέα και θα αναρτάται σε ψηφιακό αποθετήριο, που θα δημιουργηθεί.

5. Ανάλογα με την εξέλιξη της εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, ο μεταπτυχιακός φοιτητής ενημερώνει τον επιβλέποντα καθηγητή, ο οποίος παρακολουθεί, με ημερολόγιο προόδου, αν τηρούνται οι στόχοι και οι προδιαγραφές της έρευνας. Το κείμενο της εργασίας ενδείκνυται να έχει έκταση από 15.000 ως 20.000 λέξεις.

6. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του προβλεπόμενου γι' αυτή χρόνου, αναλόγως αν η φοίτηση είναι πλήρης ή μερική.

7. Όταν περατωθεί η σύνταξη της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, αυτή υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα στη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ., με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος καθηγητή ότι πληροί τις προϋποθέσεις για να εισαχθεί προς κρίση.

8. Οι παρουσιάσεις των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών πραγματοποιούνται σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Σ.Ε., το αργότερο εντός σαράντα (40) ημερών από την κατάθεσή τους. Η πρόσκληση και ανακοίνωση για την παρουσίαση των Μεταπτυχιακών Διπλωματικών Εργασιών απευθύνεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

9. Κατά τη διάρκεια της παρουσίασης, ο μεταπτυχιακός φοιτητής παρουσιάζει στην Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή τα κύρια σημεία της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας με τα συμπεράσματά της. Η παρουσίαση δε μπορεί να υπερβαίνει τα είκοσι (20) λεπτά. Στη συνέχεια, τα μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής υποβάλλουν ερωτήσεις στον φοιτητή, η συνολική διάρκεια των οποίων δε μπορεί να υπερβεί τα σαράντα (40) λεπτά.

10. Αμέσως μετά την ολοκλήρωση της δημόσιας παρουσίασης, η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή διαβιβάζει στη Γραμματεία του Τμήματος που υποστηρίζει το Π.Μ.Σ. το Πρακτικό εξέτασης του φοιτητή και το βαθμό της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, με κλίμακα βαθμολογίας από μηδέν (0) έως δέκα (10) με δυνατότητα βαθμολόγησης και ανά μισή μονάδα.

11. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

12. Δεν είναι δυνατή η αλλαγή του θέματος της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας του φοιτητή, παρά μόνο με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντα καθηγητή. Η αλλαγή θέματος Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση λόγο για παράταση των παραπάνω προθεσμιών.

Άρθρο 15

Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1. Για τον υπολογισμό του βαθμού του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος του πρώτου (Α') και δευτέρου (Β') εξαμήνου καθώς και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας του τρίτου (Γ') εξαμήνου με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων και το άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με τον αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Διπλώματος. Ο βαθμός του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) προκύπτει από τον σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της Μ.Δ.Ε.) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο.

Συγκεκριμένα:

Βαθμός Δ.Μ.Σ. =

Βαθμός μαθήματος 1 Χ ECTS μαθήματος 1 + Βαθμός μαθήματος 2 Χ ECTS μαθήματος 2 + ... + Βαθμός μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας Χ ECTS μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας/Συνολικός αριθμός ECTS.

2. Ο βαθμός του Δ.Μ.Σ. υπολογίζεται με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου. Η κλίμακα κατανομής των βαθμών για τον χαρακτηρισμό του τίτλου σπουδών είναι: άριστα (8,50 - 10,00), Λίαν Καλώς (6,50 - 8,49) και Καλώς (6,00 - 6,49).

3. Στο Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών επισυνάπτεται παράρτημα διπλώματος, ως προς το οποίο ισχύουν οι ρυθμίσεις του άρθρου 15 του ν. 3374/2005 και της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 (Β' 1466) υπουργικής απόφασης.

Άρθρο 16

Λογοκλοπή/Αποκλεισμός από εξετάσεις/ Διαγραφή

1. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία καθώς και κάθε εργασία που κατατίθεται στο πλαίσιο των μαθημάτων πρέπει να αποτελεί έργο του φοιτητή που την υποβάλλει. Η εργασία υποβάλλεται υποχρεωτικά στο οικείο μάθημα σε ψηφιακό αποθετήριο (elearning ή άλλο διαθέσιμο), προκειμένου να ελεγχθεί για ομοιότητα με άλλες πηγές. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα.

2. Λογοκλοπή συνιστά ιδίως η εν όλω ή εν μέρει αντιγραφή έργου άλλου, αυτούσιου ή κατά παράφραση, δημοσιευμένου ή μη, σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, χωρίς ακριβή και σαφή αναφορά στην πηγή. Επίσης, μορφή λογοκλοπής θεωρείται και η κατάθεση εργασίας από φοιτητή, την οποία έχει συγγράψει εξ ολοκλήρου ένα άλλο πρόσωπο, με ή χωρίς αμοιβή.

3. Σε περιπτώσεις διαπιστωμένης λογοκλοπής, η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Σ.Ε., μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί η λογοκλοπή μετά τη λήψη του Δ.Μ.Σ. ο τίτλος που έχει απονεμηθεί μπορεί να ανακαλείται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

4. Ο μεταπτυχιακός φοιτητής που θα καταληφθεί να αντιγράφει σε γραπτή εξέταση για πρώτη φορά, θα αποκλείεται από την εξέταση του αντίστοιχου μαθήματος και θα πρέπει να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα την επόμενη περίοδο που θα διδαχθεί. Στην περίπτωση αυτή παρατείνεται αυτοδικαίως η διάρκεια φοίτησης και ο χρόνος αυτός αφαιρείται από το χρόνο παράτασης που προβλέπεται στο άρθρο 7 του παρόντος κανονισμού λειτουργίας. Η δεύτερη φορά που θα καταληφθεί να αντιγράφει στη διάρκεια των σπουδών του επιφέρει την οριστική διαγραφή του από το Π.Μ.Σ., με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής.

5. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής αποφασίζει επίσης τη διαγραφή του μεταπτυχιακού φοιτητή από το Π.Μ.Σ. όταν αυτός:

α) Έχει υπερβεί τον μέγιστο χρόνο ολοκλήρωσης των σπουδών του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 8 του παρόντος κανονισμού λειτουργίας ή

β) έχει αποτύχει στην επαναληπτική εξέταση που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 12 του παρόντος κανονισμού λειτουργίας.

Άρθρο 17

Αναγόρευση διπλωματούχων

1. Η Συνέλευση Σχολής του Τμήματος Νομικής διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και αποφασίζει να απονεμηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στους αποφοιτήσαντες.

2. Ο αποφοιτήσας μεταπτυχιακός φοιτητής μπορεί να λαμβάνει, και πριν από την επίσημη αναγόρευσή του ως διπλωματούχου, πιστοποιητικό για την επιτυχή αποπεράτωση του κύκλου σπουδών του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 18

Οικονομικά στοιχεία - Οικονομική διαχείριση του Π.Μ.Σ.

1. Οι πόροι του Π.Μ.Σ. δύνανται να προέρχονται από:
 - α. τέλη φοίτησης,
 - β. δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
 - γ. κληροδοτήματα,
 - δ. πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ιδίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - ε. ιδίους πόρους του Α.Π.Θ.,
 - στ. τον κρατικό προϋπολογισμό και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και
 - ζ. κάθε άλλη νόμιμη αιτία.
2. Τα τέλη φοίτησης ανέρχονται στο ποσό των τριακοσίων ευρώ (300,00€) ανά μεταπτυχιακό φοιτητή ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο [συνολικά εννιακόσια ευρώ (900,00€) για έναν κύκλο σπουδών] ή σε περίπτωση μερικής φοίτησης, στο ποσό των εκατόν ογδόντα (180,00€) ευρώ ανά μεταπτυχιακό φοιτητή ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο. Το ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση της Συνέλευσης Σχολής του Τμήματος Νομικής, εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών και απόφαση της Συγκλήτου.

Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον μεταπτυχιακό φοιτητή, ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή, σε λογαριασμό του Ε.Λ.Κ.Ε., κατά την έναρξη κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου.

3. Οι πόροι του Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως ακολούθως:
 - α. Ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. Στα

έσοδα του Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β. το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ. Οι κατηγορίες δαπανών του Π.Μ.Σ. είναι οι εξής: δαπάνες εξοπλισμού και δαπάνες λογισμικού, δαπάνες χορήγησης υποτροφιών σε μεταπτυχιακούς φοιτητές, δαπάνες αναλωσίμων, δαπάνες μετακινήσεων διδασκόντων του Π.Μ.Σ., αμοιβές διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, λοιπές δαπάνες, όπως ιδίως έξοδα δημοσιότητας-προβολής, αγοράς εκπαιδευτικού υλικού, οργάνωσης συνεδρίων, δαπάνες εργασιών πεδίου, λειτουργικά έξοδα ιδρύματος.

4. Το Π.Μ.Σ. κατάρτιζε σύμφωνα με τη κείμενη νομοθεσία αναλυτικό προϋπολογισμό για τα πέντε (5) έτη λειτουργίας, στον οποίο συμπεριλαμβάνονται οι πάσης φύσεως πόροι του προγράμματος και το λειτουργικό του κόστος.

Άρθρο 19

Υποτροφίες

Εφόσον καλυφθούν οι ανάγκες λειτουργίας του, το Π.Μ.Σ. θα δώσει μία υποτροφία στον πρώτο στη σειρά κατάταξης φοιτητή του κατά την εισαγωγή στο Π.Μ.Σ. Η υποτροφία έχει τη μορφή της απαλλαγής από την καταβολή των τελών φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 20

Διοικητική Υποστήριξη - Υλικοτεχνική Υποδομή

Τα μαθήματα του Π.Μ.Σ. πραγματοποιούνται στις αίθουσες του κτιρίου της Νομικής Σχολής, όπου διατίθενται βιντεοπροβολέας και πίνακας. Το Τμήμα Νομικής προσφέρει κάθε δυνατή διοικητική και τεχνική υποστήριξη ώστε να παραμείνουν λειτουργικές οι αίθουσες.

Άρθρο 21

Τύπος Απονεμόμενου Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.)

Ο τίτλος του Δ.Μ.Σ. είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται από το Π.Μ.Σ. «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Το Δ.Μ.Σ. εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος Νομικής. Στο Δίπλωμα αναγράφεται η Σχολή, το έμβλημα του Ιδρύματος, η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του Δ.Μ.Σ., ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του Π.Μ.Σ., τα στοιχεία του μεταπτυχιακού φοιτητή και ο χαρακτηρισμός αξιολόγησης Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα.

Πριν την απονομή του Δ.Μ.Σ. και μετά την επιτυχή περάτωση του Π.Μ.Σ., μπορεί να χορηγείται στον απόφοιτο βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του Προγράμματος.

Επιπλέον του Δ.Μ.Σ. χορηγείται Παράρτημα Διπλώματος [άρθρο 15 του ν. 3374/2005 και της υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 (Β' 1466) υπουργικής απόφασης], το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με την φύση, το επίπεδο,

το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 22

Πιστοποίηση-Αξιολόγηση Π.Μ.Σ.

Μετά από την έκδοση της απόφασης ίδρυσης Π.Μ.Σ. και πριν από την έναρξη της λειτουργίας του, απαιτείται η πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.), σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020(Α' 12). Μετά από την ίδρυσή τους, τα Π.Μ.Σ. πιστοποιούνται περιοδικά, σύμφωνα με την υποπερ. ββ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4653/2020, στο πλαίσιο της αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία εντάσσονται.

Σε περίπτωση που τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσης, απαιτείται εκ νέου πιστοποίηση του Π.Μ.Σ. από την ΕΘ.Α.Α.Ε., εφόσον η τροποποίηση αφορά σε στοιχεία όπως στο αντικείμενο, τον σκοπό του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθησή του, καθώς και τις ειδικεύσεις που απονέμουν διαφορετικό δίπλωμα.

Τα Π.Μ.Σ. κάθε Τμήματος, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα διατμηματικά, διδρυματικά και κοινά Π.Μ.Σ., των οποίων το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη, αξιολογούνται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης της ακαδημαϊκής μονάδας από την ΕΘ.Α.Α.Ε. Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση.

Αν ένα Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, η λειτουργία του ολοκληρώνεται με την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

Εσωτερική Αξιολόγηση ΜΟ.ΔΙ.Π.

Με σκοπό τη διασφάλιση και τη βελτίωση της ποιότητας του Π.Μ.Σ. η Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας του Α.Π.Θ. (ΜΟ.ΔΙ.Π.) προβαίνει σε περιοδική εσωτερική αξιολόγηση του Π.Μ.Σ. στο πλαίσιο του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος και σύμφωνα με τις οδηγίες και κατευθύνσεις της ΕΘ.Α.Α.Ε.

Στις υποχρεώσεις των Οργάνων Διοίκησης και των διδασκόντων του Π.Μ.Σ. εμπίπτουν και όλες οι διαδικασίες που προβλέπονται, βάσει των εκάστοτε οδηγιών και κατευθύνσεων της ΜΟ.ΔΙ.Π.-Α.Π.Θ. για την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και πιστοποίηση των Προγραμμάτων Σπουδών και των ακαδημαϊκών Μονάδων.

Αξιολόγηση διδασκόντων και μαθημάτων από τους φοιτητές.

Με αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών του Π.Μ.Σ. και με απόλυτη διασφάλιση της ανωνυμίας τους, οι φοιτητές καλούνται να προβαίνουν σε αξιολόγηση των μαθημάτων και των διδασκόντων κάθε εξαμήνου.

Για λόγους ομοιόμορφης τήρησης στατιστικών στοιχείων και δυνατότητας εξαγωγής αξιοποιήσιμων για το εκπαιδευτικό έργο των Τμημάτων και συνολικά του Ιδρύματος συμπερασμάτων, τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης καταρτίζονται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. και μπορούν να διαφοροποιούνται μερικώς, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και αναγκών κάθε ακαδημαϊκής μονάδας ή/και κάθε μαθήματος. Η συμπλήρωσή τους πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.

Η διεξαγωγή της αξιολόγησης γίνεται με ευθύνη της λειτουργούσας σε κάθε Τμήμα του Α.Π.Θ., Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Α.Π.Θ., και πραγματοποιείται μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της τελευταίας. Η Διοίκηση και η ΟΜ.Ε.Α. του Τμήματος οφείλουν να προβαίνουν σε συστηματικές ενέργειες για την προσέλευση φοιτητών στην αξιολόγηση, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της ΜΟ.ΔΙ.Π. και τις σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου.

Η ΟΜ.Ε.Α. κάθε Τμήματος παρακολουθεί, μέσω του πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Ποιότητας (Σ.Δ.Π.) της ΜΟ.ΔΙ.Π., τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών στη διαδικασία της αξιολόγησης, αναλύει τα σχετικά αποτελέσματα και ενημερώνει επ' αυτών τα Όργανα Διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της αντίστοιχης ακαδημαϊκής μονάδας. Τα ερωτηματολόγια αξιολόγησης αφορούν σε κάθε διδασκόμενο μάθημα και σε κάθε διδάσκοντα ξεχωριστά.

Τα όργανα διοίκησης του Π.Μ.Σ. και της ακαδημαϊκής μονάδας, σε συνεργασία με την αντίστοιχη ΟΜ.Ε.Α., οφείλουν να μελετούν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, να ανακοινώνουν τις συναγόμενες διαπιστώσεις τους, να αποφασίζουν τη δημοσιοποίηση των συνοπτικών αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, όταν κρίνεται αναγκαίο και πάντως μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας των μαθημάτων του εξαμήνου, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία για την προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, και να αναλαμβάνουν δράσεις για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Άρθρο 23

Οδηγός Σπουδών

Το Π.Μ.Σ. εκδίδει Οδηγό Σπουδών με σκοπό την ενημέρωση των μεταπτυχιακών φοιτητών για την λειτουργία του.

Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει:

1. Γενικές Πληροφορίες καθώς και χρήσιμες ηλεκτρονικές πληροφορίες για το Ίδρυμα και το Τμήμα, ειδικότερα για διοικητικές υπηρεσίες ή συλλογικά όργανα που μπορεί να απευθυνθεί ο μεταπτυχιακός φοιτητής για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του.

2. Τον σκοπό, το αντικείμενο του Π.Μ.Σ. καθώς και τα αποκτώμενα προσόντα μετά την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

3. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το οποίο περιλαμβάνει τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης των ακαδημαϊκών εξαμήνων, των εξεταστικών περιόδων, των αργιών, των περιόδων παρουσιάσεων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και τυχόν άλλων υποχρεώσεων όπως πρακτικής άσκησης, σεμιναρίων, συνεδρίων κ.α.

4. Το πρόγραμμα μαθημάτων, τις ειδικεύσεις (εφόσον υφίστανται), τις πιστωτικές μονάδες, το διδακτικό προσωπικό, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών.

5. Την επίσημη γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

6. Τη διοίκηση του Π.Μ.Σ.

7. Βάσεις δεδομένων.

8. Χρήση Βιβλιοθήκης.

9. Υπηρεσίες προς τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Άρθρο 24

Μεταβατικές ρυθμίσεις

1. Οι φοιτητές που έχουν ήδη εγγραφεί στο Π.Μ.Σ. «Δημόσιο Δίκαιο και Πολιτική Επιστήμη» του Τμήματος Νομικής της Νομικής Σχολής συνεχίζουν και ολοκληρώνουν το πρόγραμμα σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την εισαγωγή τους στο βαθμό που αυτές δεν αντιβαίνουν στο νέο νομικό πλαίσιο.

2. Οποιοδήποτε θέμα προκύπτει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία, τον Κανονισμό Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Α.Π.Θ. και τον παρόντα Κανονισμό Λειτουργίας του Π.Μ.Σ., θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων και τροποποίηση του οικείου Κανονισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α. Δομή του Προγράμματος

Το Π.Μ.Σ. διαρθρώνεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Στο πρώτο (Α') εξάμηνο διδάσκονται τα μαθήματα: Συνταγματικό Δίκαιο Ι, Διοικητικό Δίκαιο Ι, Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο Ι, Πολιτική Επιστήμη, Συνταγματική και Πολιτική Ιστορία.

Στο δεύτερο (Β') εξάμηνο διδάσκονται τα μαθήματα Συνταγματικό Δίκαιο ΙΙ, Διοικητικό Δίκαιο ΙΙ, Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο ΙΙ, Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο, Διοικητική Επιστήμη.

Στο τρίτο (Γ') εξάμηνο οι φοιτητές εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων και της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας είναι η ελληνική.

Η διδασκαλία των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. γίνεται διά ζώσης.

Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα και στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε είκοσι πέντε (25) ώρες φόρτου εργασίας.

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών είναι ενενήντα (90).

Το αναλυτικό πρόγραμμα μαθημάτων ανά εξάμηνο διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο [Σύνολο ECTS τριάντα (30)] [Τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα. Από τα μαθήματα επιλογής, οι φοιτητές επιλέγουν ένα (1)]				
A/A	Μαθήματα	Τύπος μαθήματος	Σύνολο ωρών (13 εβδομάδες)	ECTS
1	Συνταγματικό Δίκαιο Ι	Υ	52	10
2	Διοικητικό Δίκαιο Ι	Υ	52	10
3	Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο Ι	Υ	52	5
4	Πολιτική Επιστήμη	Ε	26	5
	Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία	Ε	26	5
Σύνολο				30
Β' εξάμηνο [Σύνολο ECTS τριάντα (30)] [Τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα. Από τα μαθήματα επιλογής, οι φοιτητές επιλέγουν ένα (1)]				
A/A	Μαθήματα	Τύπος μαθήματος	Σύνολο ωρών (13 εβδομάδες)	ECTS
1	Συνταγματικό Δίκαιο ΙΙ	Υ	52	10
2	Διοικητικό Δίκαιο ΙΙ	Υ	52	10
3	Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο ΙΙ	Υ	52	5
4	Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο	Ε	26	5
	Διοικητική Επιστήμη	Ε	26	5
Σύνολο				30
Γ' εξάμηνο [Σύνολο ECTS τριάντα (30)]				
Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία				30
Σύνολο				30

Β. Περιγραφή των μαθημάτων**Α' ΕΞΑΜΗΝΟ****ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ****1. Συνταγματικό Δίκαιο Ι**

Σύγχρονα προβλήματα οργάνωσης του Κράτους και τρόποι αντιμετώπισης τους μέσω συνταγματικών αλλαγών. Τυπικές και άτυπες μεταβολές του Συντάγματος. Πολυεπίπεδος συνταγματισμός. Η θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας, το κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης (βουλευτική ασυλία, ευθύνη Υπουργών), θρησκευτική ουδετερότητα του Κράτους, λαϊκή νομοθετική πρωτοβουλία και δημοψηφίσματα, αναλογικό εκλογικό σύστημα, δημόσιος έλεγχος των βασικών κοινωνικών αγαθών, ανεξάρτητες αρχές κ.ά.

2. Διοικητικό Δίκαιο Ι

Γενικό διοικητικό Δίκαιο: θεμελιώδεις έννοιες του διοικητικού δικαίου (έννοια της διοίκησης, δημόσια εξουσία, δημόσια υπηρεσία, δημόσιο συμφέρον). Είδη αρμοδιότητας (δέσμια αρμοδιότητα και διακριτική ευχέρεια. Διοικητικές πράξεις, διοικητικές συμβάσεις, αστική ευθύνη του δημοσίου.

Διοικητική Δικονομία: γενικές αρχές της διοικητικής δίκης, ένδικα βοηθήματα με έμφαση στην αίτηση ακυρώσεως. Ένδικα μέσα. Προσωρινή προστασία.

3. Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο Ι

Ειδικά ζητήματα φορολογικού δικαίου και δημοσιονομικού. Ειδικότερα εξετάζονται ζητήματα φορολογικών συνταγματικών αρχών, φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, ΦΠΑ, φορολογίας ακίνητης περιουσίας, καθώς και άλλων ειδικών φορολογιών. Επίσης, εξετάζονται ζητήματα φορολογικής διαδικασίας, όπως κυρίως ζητήματα που αφορούν τις φορολογικές δηλώσεις, τον φορολογικό έλεγχο, τις κυρώσεις για παραβίαση της φορολογικής νομοθεσίας, την ειδική διαδικασία επανεξέτασης των φορολογικών διαφορών (ενδικοφανή προσφυγή), την είσπραξη των φορολογικών οφειλών, καθώς και φορολογικής δικονομίας. Εξετάζονται, επίσης, ζητήματα φορολογικής πολιτικής και φορολογικής διοίκησης. Έμφαση δίνεται σε θέματα της επικαιρότητας, όπως αυτά έχουν αναδειχθεί κυρίως από τη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων και ιδίως του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και από τις εκάστοτε φορολογικές μεταρρυθμίσεις. Επίσης, εξετάζονται επίκαιρα ζητήματα δημοσιονομικής πολιτικής και δημοσιονομικού δικαίου, καθώς και βασικές έννοιες της δημόσιας οικονομικής. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται ο κρατικός προϋπολογισμός, ο δημοσιονομικός έλεγχος, αλλά και ζητήματα ευρωπαϊκής δημοσιονομικής διακυβέρνησης. Τέλος, εξετάζονται ζητήματα δημοσιονομικής διαφάνειας και λογοδοσίας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**1. Πολιτική Επιστήμη**

Μεθοδολογία, ιστορία. Το πολιτικό φαινόμενο. Το κράτος και τα στοιχεία του. Η κρατική εξουσία και διακυβέρνηση. Οι σχέσεις μεταξύ των εξουσιών. Η διδασκαλία των πολιτικών συστημάτων. Πολιτικά κόμματα. Ομάδες πίεσης και συμφερόντων. Συγκριτικά στοιχεία

2. Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία

Μελετάται η εξέλιξη των πολιτικών και συνταγματικών θεσμών υπό το πρίσμα της εξέλιξης των πολιτικών

γεγονότων από την επανάσταση του 1821 και εντεύθεν. Ο συνταγματικός και δημοκρατικός πολιτισμός της επανάστασης του 1821, από τον Καποδίστρια στον Όθωνα, η περίοδος της απόλυτης και της συνταγματικής μοναρχίας, η βασιλευόμενη δημοκρατία, από τον εθνικό διχασμό στην δικτατορία της 4ης Αυγούστου, το μετεμφυλιακό κράτος, η δικτατορία των συνταγματαρχών και η αποκατάσταση της Δημοκρατίας.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ**ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ****1. Συνταγματικό Δίκαιο ΙΙ**

Θεμελιώδη δικαιώματα και δικαστικός έλεγχος του νόμου (Μελέτη και σχολιασμός της θεωρίας και της νομολογίας, των ελληνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων, σε μια σειρά από επίκαιρα ζητήματα δικαιωμάτων όπως της ιδιωτικότητας και πληροφοριακής αυτοδιάθεσης, της ελευθερίας της έκφρασης, της θρησκευτικής ελευθερίας, της ισότητας, του δικαιώματος σε υγεία και κοινωνική ασφάλιση, του δικαιώματος στη ζωή κ.ά.).

2. Διοικητικό Δίκαιο ΙΙ

Ειδικό διοικητικό δίκαιο: δίκαιο περιβάλλοντος, πολεοδομίας και χωροταξίας, δημόσιο οικονομικό δίκαιο, (δίκαιο δημοσίων συμβάσεων και κρατικών ενισχύσεων), δημοσιούπαλληλικό δίκαιο.

3. Φορολογικό-Δημοσιονομικό Δίκαιο ΙΙ

Ζητήματα Διεθνούς Φορολογικού Δικαίου. Ειδικότερα, εξετάζονται οι σχέσεις του εσωτερικού φορολογικού δικαίου με το διεθνές συμβατικό φορολογικό δίκαιο, οι Συμβάσεις Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, καθώς και οι πρόσφατες δράσεις σε διεθνές επίπεδο για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής. Ειδικότερα στο πλαίσιο των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας εξετάζονται κυρίως το πεδίο εφαρμογής των διμερών συμβάσεων, οι έννοιες του φορολογικού κατοίκου και της μόνιμης εγκατάστασης, οι μέθοδοι εξάλειψης της διπλής φορολογίας, καθώς και οι διαδικασίες του αμοιβαίου διακανονισμού και της διοικητικής συνδρομής. Στο πλαίσιο των δράσεων για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής εξετάζεται το Σχέδιο του ΟΟΣΑ για την αντιμετώπιση της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών στην αλλοδαπή ("BEPS project"), καθώς και οι επιμέρους δεκαπέντε (15) δράσεις του που αφορούν την ψηφιακή οικονομία, τις υβριδικές ασυμφωνίες, τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες, την έκπτωση δαπανών, τις επιζήμιες φορολογικές πρακτικές, την κατάχρηση των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας, το καθεστώς της μόνιμης εγκατάστασης, τις ενδοομιλικές συναλλαγές, την ανάλυση δεδομένων για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών στην αλλοδαπή, την τεκμηρίωση των ενδοομιλικών συναλλαγών, την επίλυση διαφορών και το πολυμερές εργαλείο για την υλοποίηση των μέτρων για την αντιμετώπιση της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών στην αλλοδαπή. Τέλος, εξετάζεται η σχέση μεταξύ διεθνούς φορολογικού δικαίου και ενωσιακού φορολογικού δικαίου και ιδίως η σχέση μεταξύ των επιμέρους δράσεων του σχεδίου του ΟΟΣΑ ("BEPS project") με τις δράσεις της ΕΕ για τη αντιμετώπιση της φοροαποφυγής και του

επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, όπως κυρίως την Οδηγία για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής (ATAD I και II), οι αντικαταχρηστικές διατάξεις των Οδηγιών στον τομέα της άμεσης φορολογίας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

1. Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο

Στο μάθημα Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο εξετάζονται ζητήματα όπως κυρίως η απαγόρευση των φορολογικών διακρίσεων και η φορολογική εναρμόνιση των έμμεσων και των άμεσων φόρων. Στο πλαίσιο της εναρμόνισης των έμμεσων φόρων εξετάζεται κυρίως η καθιέρωση κοινού συστήματος ΦΠΑ, ενώ εξετάζονται και ζητήματα που άπτονται της αντιμετώπισης της απάτης στο ΦΠΑ. Στο πλαίσιο της εναρμόνισης των άμεσων φόρων εξετάζεται τόσο η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και οι Οδηγίες, όπως η Οδηγία για το κοινό φορολογικό καθεστώς για τις διασυνοριακές πράξεις αναδιάρθρωσης των επιχειρήσεων, η Οδηγία για τη φορολογία των τόκων αποταμιεύσεων, η Οδηγία μητρικών - θυγατρικών εταιρειών, η Οδηγία διασυνοριακών συγχωνεύσεων κ.λπ. κ.λπ. Επίσης εξετάζονται οι δράσεις σε ενωσιακό επίπεδο για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, της φοροαποφυγής, του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, του επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού, της διάβρωσης της φορολογικής βάσης, όπως το Πακέτο μέτρων για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής. Επίσης εξετάζονται τα μέτρα που λαμβάνονται σε ενωσιακό επίπεδο αφενός για την βελτίωση της φορολογικής διαφάνειας, όπως ιδίως η Οδηγία για την ανταλλαγή πληροφοριών, και αφετέρου για την επίλυση των φορολογικών διαφορών σε ενωσιακό επίπεδο, όπως η Σύμβαση Διαιτησίας και η Οδηγία για την

επίλυση των φορολογικών διαφορών. Επίσης, εξετάζονται ζητήματα που άπτονται της ενωσιακής φορολογικής πολιτικής και διοίκησης.

2. Διοικητική Επιστήμη

Αντικείμενο του μαθήματος Διοικητική Επιστήμη είναι η ανάλυση του οργανωτικού φαινομένου με κριτική παρουσίαση των κλασικών και νεότερων θεωρητικών προσεγγίσεων. Ειδικότερα, αναλύονται οι έννοιες της εξουσίας και της γραφειοκρατίας στην σκέψη του Μαξ Βέμπερ, η μαρξιστική προσέγγιση της γραφειοκρατίας, οι νεότερες θεωρητικές απόψεις για το οργανωτικό φαινόμενο που αμφισβητούν ή εμπλουτίζουν τόσο στη βεμπεριανή όσο και στη μαρξιστική προσέγγιση. Επίσης αναλύονται οι θέσεις του Taylor, ο οποίος διαμόρφωσε τις αρχές της επιστημονικής διοίκησης, και του Fayol που διατύπωσε δέσμη αρχών διοίκησης. Περαιτέρω, η έννοια της οργάνωσης παρουσιάζεται από πλευράς οντολογικής, δηλαδή διερευνάται η διοικητική πραγματικότητα και συγκεκριμένα τα χαρακτηριστικά του διοικητικού συστήματος και οι παθογένειες του, με αναφορά στη σύγχρονη διοικητική ιστορία της Ελλάδας, και τέλος παρουσιάζονται οι προτάσεις μεταρρύθμισης όπως αποτυπώνονται σε κείμενα Ελλήνων και αλλοδαπών εμπειρογνομόνων από τη δεκαετία του '50 έως σήμερα.

Η ισχύς της παρούσας άρχεται με τη δημοσίευσή της.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Θεσσαλονίκη, 19 Σεπτεμβρίου 2025

Ο Πρύτανης

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 2 0 5 2 1 5 3 0 0 9 2 5 0 0 2 4 *